

7 Ιανουαρίου 2014
Αριθμ. Πρωτ.: 175972/498/2014

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Μαίρη Κοτρωνιά
Ειδικός Επιστήμονας: Αρτεμης Καλαβάνου

Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
Κύριο Γιάννη Βρούτση
Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδ.: 101 10 Αθήνα

Θέμα: Καθυστέρηση αποπληρωμής των εκπαιδευόμενων από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 103 § 9 του Συντάγματος και το ν. 3094/2003, εξετάζει αναφορές πολιτών (με αριθμ. φακ. 170273/2013, 175972/2013, 177136/2013, 176196/2013, 176588/2013, 175911/2013, 175807/2013, 175821/2013, 175979/2013, 176583/2013) οι οποίοι διαμαρτύρονται για μεγάλη καθυστέρηση αποπληρωμής του οφειλόμενου επιδόματος κατάρτισης από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Πολλά Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ως δικαιούχοι για την υλοποίηση πράξεων¹, ενώ έχουν λάβει την β' δόση χρηματοδότησης, δεν αποπληρώνουν τους καταρτιζόμενους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό Συμφωνητικό Συνεργασίας (δηλαδή το αργότερο σε τριάντα ημερολογιακές ημέρες από την εκταμίευση της δεύτερης δόσης).

1.1 Οι ωφελούμενοι /δικαιούχοι αυτών των προγραμμάτων εντάσσονται σε αυτά συνήθως μετά από μακρόχρονη περίοδο ανεργίας, η οποία αγγίζει τα δύο και τρία έτη πριν την ένταξη τους στο πρόγραμμα. Πολλοί από τους καταρτιζόμενους είναι γονείς ανήλικων παιδιών και στην οικογένεια τους δεν υπάρχει κανένας εργαζόμενος. Οποιαδήποτε κατά συνέπεια καθυστέρηση πληρωμής του επιδόματος κατάρτισης στον δικαιούχο από τον ανάδοχο, εξωθεί όλους όσους προσδοκούσαν σε μία πρόσκαιρη ελάφρυνση των οικονομικών βαρών, σε ουσιαστική οικονομική εξάντληση. Όπως εξάλλου γνωρίζετε, οι περισσότεροι από τους καταρτιζόμενους σε προγράμματα παραμένουν άνεργοι και εγγράφονται εκ νέου στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.

1.2 Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελούν οι απολυόμενοι, οι οποίοι μετά από μακρόχρονες διαδικασίες, εντάσσονται τελικά σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης. Η συμμετοχή των καταρτιζομένων, που έχουν οικογένεια με ανήλικα τέκνα, σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης 800 ωρών με όλες τις απαιτούμενες χρονοβόρες διαδικασίες, αντί πολλές φορές να ανακουφίζει και να ενδυναμώνει το άτομο και την οικογένεια του, συχνά το οδηγεί σε μεγαλύτερη επιβάρυνση, καθώς η μεγάλη αναμονή για το οφειλόμενο εκπαιδευτικό επίδομα γίνεται η αφορμή για την ολοκληρωτική απαξίωση του. Οι διαμαρτυρίες των ατόμων που δεν έχουν αποπληρωθεί από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

¹ Παρ. 5 του άρθρου 1 του νόμου 3614/2007 Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-20013 (ΦΕΚ 267,τ. Α'/3-12-2007).

αποτυπώνουν με γλαφυρό τρόπο το πώς αναλώνονται παρακαλώντας τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης να τους ενημερώσουν για το πότε ακριβώς θα λάβουν το εκπαιδευτικό επίδομα.

1.3 Το ζήτημα έχει απασχολήσει επανειλημμένα τον Συνήγορο του Πολίτη τα τελευταία έτη, στη δε Ετήσια Έκθεση του 2011 έγινε ειδική αναφορά για τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης τα οποία δεν ήταν σε θέση να καταβάλουν επιδόματα καταρτιζομένων αλλά και αμοιβές εκπαιδευτών. Για το θέμα αυτό η Υπηρεσία μας είχε απαντήσει ότι «δεδομένης της διαδικασίας στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ της υπηρεσίας και του εκάστοτε φορέα, προβλέπεται η καταβολή των επιδομάτων κατάρτισης από τον ανάδοχο στους καταρτιζόμενους και μόνον. Στη υπηρεσία δεν παρέχεται η δυνατότητα παρέμβασης, ώστε να καταβληθεί στους καταρτιζόμενους το εκπαιδευτικό επίδομα» (βλ. Ετήσια Έκθεση «Συνήγορος του Πολίτη», σελ.66-67, επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη με αριθμ. πρωτ. 8479/2009, 20824/2009/8-4-2010).

2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ- ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

2.1 Μεγάλη καθυστέρηση στην πληρωμή των επιδομάτων κατάρτισης.

Πολλά Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης που είχαν εμφανίσει διαχειριστικά προβλήματα και δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις συμβατικές υποχρεώσεις τους, όχι μόνο έχουν επανέλθει σε ενεργό δράση με υλοποίηση νέων προγραμμάτων, αλλά δεν μπορούν και πάλι να ανταποκριθούν στις νέες υποχρεώσεις τους απέναντι στους καταρτιζόμενους. Η μόνη λοιπόν επιλογή των καταρτισθέντων για να διεκδικήσουν το επίδομα τους είναι να προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Η δυνατότητα αυτή όμως δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθεί από πολλούς, καθώς συνεπάγεται μεγάλη και δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση και είναι και εξαιρετικά χρονοβόρα.

2.2 Χορήγηση Βεβαιώσεων Επιτυχούς Κατάρτισης χωρίς τον απαραίτητο έλεγχο.

Περαιτέρω, υπάρχουν Κ.Ε.Κ. τα οποία (παρότι διαχειρίζονται με εξαιρετική τεχνογνωσία ζητήματα διαχειριστικής επάρκειας) χορηγούν «Βεβαιώσεις επιτυχούς κατάρτισης» σε άτομα τα οποία δεν παρακολούθησαν τα προγράμματα κατάρτισης.

2.3 Μη τήρηση των όρων της σύμβασης

Υπάρχουν καταγγελίες για Κ.Ε.Κ. τα οποία δεν τήρησαν τις προδιαγραφές ασφάλειας κατά την υλοποίηση πρακτικής άσκησης και δεν αποζημίωσαν για τα έξοδα μετακίνησης στο χώρο της κατάρτισης τους καταρτιζόμενους.

2.4 Καταγγελία της σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Η προβλεπόμενη καταγγελία της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και η ανάκτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, σαφώς καθορίζονται ως στοιχεία για την συμμόρφωση για την σωστή εκτέλεση, αλλά δεν εξασφαλίζει στους ωφελούμενους να λαμβάνουν την επιδότηση τους άμεσα και έγκαιρα.

Οι πόροι όμως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, αποσκοπούν στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με στόχο τη βελτίωση της απασχόλησης και των ευκαιριών εργασίας. Το ΕΚΤ συμβάλλει στις προτεραιότητες της Κοινότητας όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη βελτίωση της απασχόλησης και των ευκαιριών εργασίας, ενθαρρύνοντας υψηλό επίπεδο απασχόλησης και τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Προς το σκοπό αυτόν, υποστηρίζει τις πολιτικές που αποσκοπούν στην επίτευξη πλήρους απασχόλησης, στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, περιλαμβανομένης της πρόσβασης των μειονεκτούντων ατόμων στην απασχόληση, και στη μείωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων όσον αφορά την απασχόληση (Κανονισμός (ΕΚ) 1081/2006, άρθρο 2 παρ. 1).

Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των πόρων αυτών δίδονται ιδιαίτερες κατευθύνσεις όπως είναι η τόνωση της πρόσβασης στην απασχόληση, η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής ιδίως με την παράταση του επαγγελματικού βίου, με την προώθηση της εφαρμογής δραστικών και προληπτικών μέτρων που εξασφαλίζουν έγκαιρο εντοπισμό των αναγκών με ατομικά σχέδια δράσης και εξατομικευμένη υποστήριξη, **Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποτελούν εργαλείο συντήρησης της ύπαρξης και λειτουργίας των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.**

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν και να εξαιρεθούν αυτά τα φαινόμενα «δυσλειτουργίας» κρίνεται αναγκαία :

3.1 Η επανεξέταση των συμβάσεων μεταξύ της Υπηρεσίας σας και των φορέων εις βάρος των οποίων έχουν γίνει αυτού του είδους οι καταγγελίες.

3.2 Ο αυστηρός και συχνός έλεγχος στους φορείς που πιστοποιούν τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Οι πιστοποιήσεις αυτές θα πρέπει να ελέγχονται συχνότερα . Το σχετικό «ιστορικό» του κάθε κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης, οι τυχόν καθυστερήσεις στις πληρωμές, θα πρέπει να καταγράφονται στο μητρώο του εκπαιδευτικού φορέα και να λαμβάνονται υπόψη για την ανανέωση της πιστοποίησης του.

3.3 Ο Διαχωρισμός της καταβολής του επιδόματος κατάρτισης από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η γραφειοκρατία και ο χρόνος που απαιτείται από τη χρονική στιγμή που τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης υποβάλλουν τα αιτήματα τους έως την έγκριση και την υλοποίηση των δράσεων, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επιβαρύνει περαιτέρω τα άτομα που συμμετέχουν στα προγράμματα.

3.4. Η χορήγηση του επιδόματος κατάρτισης με την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Θα πρέπει, να εξετασθεί με προσοχή η δυνατότητα -στο πλαίσιο νομοθετικής ρύθμισης- της διασφάλισης της καταβολής του επιδόματος στους καταρτιζόμενους **με την ολοκλήρωση κάθε προγράμματος.** Η πρακτική της καταβολής του επιδόματος με **επιταγή κατάρτισης** σε κάποια μικρά προγράμματα συνολικής διάρκειας 100 ωρών, φαίνεται ότι είχε καλύτερα αποτελέσματα, παρά τις όποιες καθυστερήσεις σημειώθηκαν και σε αυτήν.

Σε καμία περίπτωση, δεν μπορεί να συνεχιστεί η διασύνδεση της καταβολής των επιδομάτων κατάρτισης με την διαχειριστική επάρκεια, την ασφαλιστική ή φορολογική νομιμότητα του κάθε Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης. Προκύπτει αδήριτη η ανάγκη να επέλθει δραστική βελτίωση του συστήματος.

Κύριε Υπουργέ, στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 (για την ενίσχυση της απασχόλησης, την προώθηση της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης, την κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και την αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης) θα πρέπει να αντιμετωπισθούν όλα αυτά που αποτέλεσαν ουσιαστικά προβλήματα στο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην Ελλάδα και το ρόλο των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει την άποψη ότι αποτελεί σημαντική πρόκληση αλλά και υποχρέωση της Διοίκησης σήμερα- εν μέσω της ραγδαίας αύξησης της ανεργίας-, να προχωρήσει αξιοποιώντας στο έπακρο όλες τις υφιστάμενες θεσμικές δυνατότητες, προκειμένου να μετριαστούν κατά το δυνατόν οι δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις που συνεπάγεται για τους πολίτες και τις οικογένειες τους η απώλεια της εργασίας, ιδιαίτερα δε για εκείνες τις κατηγορίες πληθυσμού (ευπαθείς ομάδες) που είναι περισσότερο εκτεθειμένες στον κίνδυνο της ανεργίας.

Κατόπιν των ανωτέρω, σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας επί του θέματος και τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε. Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με τιμή

Συνήγορος του Πολίτη
Καλλιόπη Σπανού